

Protagonistes MÚSIC

Eduard Costa (L'Últim Indi)

“Tots estem connectats i el teu bé és el meu bé”

Xavier Castellón
SANT POL DE MAR

Així comença el segon disc de L'Últim Indi: “Veig els rius, veig les valls i com l'aigua sempre acaba al mar. Veig el cel que un dia és blau i un altre gris i tapat. I és que quan pujo aquí dalt i volo amb tu ben arapat, veig que tot, tot va passant, tot es mou, està ordenat.” Són els primers versos de la cançó *Arrapat a tu*, que dona títol a l'àlbum: un disc que respira pau, senyor i amor; amor en general, i especialment per la natura, en molts casos tractada com a metàfora d'estats d'ànim personals o col·lectius. El disc, aparegut dos anys després del seu debut en solitari, reflecteix bé el moment actual d'un músic, Eduard Costa (Banyoles, 1977), que durant molts anys va viure la voràgine de l'èxit amb *Els Amics de les Arts*, i ara prefereix agafar-se les coses amb calma i conrear un hort comunitari al seu poble adoptiu, Sant Pol de Mar, on aquest estiu està actuant tots els divendres als Banys Tarridas, un *xiringuito* a la platja amb més de cent anys d'història.

De fet, la gira d'aquest estiu, 'Mar i muntanya', és força singular: pràcticament, són els concerts als Banys Tarridas i també, sense sortir de Sant Pol, la participació de L'Últim Indi en una obra de teatre, tocant en directe.

Els concerts als Banys Tarridas ja els vam començar l'any passat, en un moment en què sortíem del confinament i no era fàcil trobar llocs per tocar. Aquest any hem continuat fent-ho per presentar les cançons del nou disc, *Arrapat a tu*, i també anar rodant noves cançons ja destinades al proper disc. M'agrada provar en directe les cançons abans d'entrar a l'estudi perquè després, quan les graves, van com un coet. I a final de juliol vam participar en les representacions a la platja de les Barques de l'obra *Entre tu i jo*, dirigida per Pep Mestres, sobre la relació entre l'home i el mar. En aquest espectacle, L'Últim Indi és com si fos la banda resident i la música que toquem en directe va entrant com a part del guió narratiu, amb el personatge de l'Últim Indi i altres que apareixen a les nostres cançons, fent un paper semblant al del pianista en les projeccions clàssiques de les pel·lícules del cinema mut.

Qui més participava en el muntatge?
L'obra és una combinació de diferents elements, com ara dansa, música, poesia, imatge, etc., i hi actuaven dos ballarins que dansaven sobre la sorra i també la coral del poble. De fet, pràcticament tots els implicats en el projecte érem del poble: era una obra feta pel poble per al poble. A mi m'encanta la idea de tornar a fer poble, d'anar teixint lligams entre tota la comunitat.

Des de quan viu a Sant Pol?
Des de fa set anys, i ja m'he adaptat molt al poble i al seu cicle vital. Aquí estic molt implicat en un projecte pedagògic d'educació viva, com a professor de matemàtiques, ciències i música, en un entorn de natura. L'educació viva té molt a veure amb les emocions i com els nens reaccio-

No em molesta que em reconeguin com “l'Edu, que abans estava amb Els Amics de les Arts”, és normal després de 13 anys

nen davant dels conflictes. I també estem tirant endavant un hort comunitari entre diferents famílies. Aquest any hem tingut molts carbassons i tomates [riu].

Amb dos discos publicats en tres anys ja està força definit què vol ser el projecte de L'Últim Indi, no?

Sí, l'Últim Indi és una expressió personal, un lloc on poder tocar la música que sento, acompanyat per Pol Maresma (baix, contrabaix, guitarres i coprodutor del disc) i Carles Llamas (bateria i percussió). Per a mi és una expressió creativa preciosa i gaudeixo molt de tot el procés: de fer discos i de compartir-los en directe amb el públic. Sempre m'ha agradat la participació i ja des d'Els Amics de les Arts he intentat portar la gent a dins de l'espectacle.

També aquest disc, com les seves tomates, és Km 0, de proximitat total.

És cert, perquè el vam gravar a l'estudi que en Pol i Joan Vila tenen aquí, a Sant

Pol, molt a prop de casa meua. Això ha afavorit que hàgim pogut treballar amb molta tranquil·litat en les cançons, i crec que aquesta calma interna s'ha transmès al resultat final, i es nota quan escoltes el disc.

El disc acaba amb dues cançons titulades 'Les dones de la mar' i 'Les dones muntanya'. Qui són aquestes dones?
És un doble homenatge a la feminitat, a través de les dones que teixien les xarxes per anar a pescar i de les dones remeieres que baixaven a la riera de Sant Pol. El paisatge humà més proper està molt present en la meua música.

Per què s'hi va fixar, en aquestes dones?
Un dia vaig sortir al balcó de casa a les set del matí i vaig veure unes dones

L'Últim Indi és una expressió personal, un lloc on poder tocar la música que sento. Una expressió creativa preciosa

grans que s'estaven banyant al mar. I un altre dia vaig baixar a parlar amb aquelles dones, que eren de famílies de pescadors i sempre havien vist el mar amb un gran respecte, amb la por de perdre-hi el pare, el marit o el fill. Ara, amb la realitzadora Sònia Armengol, que ha dirigit videoclips meus, estem preparant un documental titulat *Les dones de la mar*, on recollim testimonis d'aquestes dones del poble, que ara tonen al voltant de vuitanta anys. Actualment, està en fase de muntatge i hi haurà música de L'Últim Indi, però serà molt més que un videoclip promocional. El meu objectiu és estrenar aquest documental al centre cultural de Sant Pol de Mar.

De què li ve l'interès per captar i preservar aquest tipus de testimonis?

Sempre m'ha agradat aquest aspecte, diguem-ne, antropològic. Quan vaig anar a completar els meus estudis de ciències ambientals als Estats Units, a la universitat hi vaig participar en un cicle de ci-

nema i em vaig començar a interessar per gravar l'experiència de vida de persones expatriades que, per raons diverses, s'havien vist forçades a canviar de país. En aquell moment no disposava dels mitjans que tinc actualment, i ara la vida m'ha donat l'oportunitat de tirar endavant el projecte d'aquest documental.

Els seus estudis de ciències ambientals expliquen, en part, l'interès per la natura que transmet L'Últim Indi?

Sí, tot està vinculat. Jo vaig estudiar ciències ambientals a la Universitat de Girona i després vaig fer el doctorat a la UAB i un postdoctorat sobre canvi climàtic als Estats Units. Estudiant medi ambient jo buscava apropar-me a la natura: era la meua manera de relacionar-me amb el mar o la muntanya. Però després vaig decidir posar molta energia en Els Amics de les Arts i no me'n peneixo gens, perquè va ser preciós, i et prometo que en aquell moment jo tenia molta energia [riu]. Amb el temps, he anat descobrint una altra manera d'apropar-me a la natura, a través de la seva musicalitat.

En un món caòtic i pandèmic com l'actual, la seva música sembla una invitació a l'harmonia universal. És així?

Sí, m'agrada molt cantar a aquesta unió entre tots, perquè en aquests temps en què predomina la cultura del capital, tots estem connectats i el teu bé és el meu bé. Potser a algú li sembla que això que dic és més antic que Matusalem, però és l'essència de tot plegat. Ho explica bé la història d'aquell cap d'una tribu índia que, quan li van proposar la compra d'unes terres, va dir: “Com us puc vendre la terra si la terra no és de ningú?” Jo crec que hi ha un equilibri entre tots i entre totes les coses, i quan em poso a fer cançons, van sortint en aquesta línia: són cançons que van de la natura cap a l'individu.

Ja que té formació en la matèria, què en pensa, del canvi climàtic?

La veritat és que quan jo estudiava no se'n parlava gaire. Ja se sap que la Terra ha viscut al llarg de milions d'anys diverses extincions massives, i nosaltres som una peça més d'aquest cicle biològic. Ara la diferència és que el que estem vivint és a escala humana i s'està produint a una velocitat vertiginosa. És un gran repte per a la humanitat i, a pesar de tot, em sento optimista, perquè penso que quan

Eduard Costa, treballant a l'hort comunitari que comparteixen a la localitat maresmenca de Sant Pol de Mar entre diverses famílies del poble ■ XIMENA MORENO

Es va arribar a plantejar si aquest era un bon moment per treure un disc?

Què hauria d'haver esperat? Que passés la Covid? Em feia una mandra tremenda haver d'ajornar l'edició d'un disc que ja tenia fet i que necessitava treure ara. No penso en conceptes de màrqueting.

Ara ha tornat a l'autogestió dels inicis.

Si, ho vaig gestionant tot jo, començant pels concerts: en funció de l'energia que tingui en cada moment faig o no concerts. I a les xarxes, si tinc ganes de compartir coses, ho faig. Tot plegat està molt acoblat al meu ritme vital.

Suposo que ha passat per èpoques amb molta més activitat a les xarxes.

Si, hi he posat molta energia durant molts anys, per estar a l'última de tot i estar en sintonia amb milers de persones. Però araestic en un altre lloc.

Què són 'Los héroes sin capa'?

Són audiocontes que comparteixo en forma de vídeos a Youtube, quan tinc temps i els puc gravar. Els herois sense capa són aquells que no es veuen, que estan a prop nostre en el nostre dia a dia i no sabem que són herois, perquè no hi ha res extern que els identifiqui. La gent no s'adona que pot volar sense necessitat d'una capa, que es poden fer grans coses només amb el poder de l'amor. M'agrada molt escriure i crec que amb aquests contes explico una part de mi que les cançons no reflecteixen.

Li molesta que el relacionin encara amb Els Amics de les Arts?

No, no em molesta gens. Assumeixo perfectament que la gent m'ha vist durant 13 anys formant part del grup, un projecte en el qual vaig posar molta energia per fer-lo créixer. Així que entenc que em reconeguin com "l'Edu, que abans estava amb Els Amics de les Arts". De mica en mica cadascú fa el seu camí i acaba passant un capítol més, una pàgina més de la vida.

Ha escoltat 'El senyal que esperaves', el primer disc del grup com a trio?

A través d'una alerta de Spotify vaig escoltar alguna cosa del seu nou disc, però no n'estic gaire al cas, la veritat. Em trobo immers en el meu propi procés de fer música.

Documentals, contes... Què li queda per fer, creativament parlant?

Seria molt interessant veure els personatges dels meus contes en dibuixos animats o en una obra de teatre. També m'encantaria fer la banda sonora d'una pel·lícula.

Què li ha ensenyat l'hort?

Sobretot el contacte directe amb els cicles de la vida: veure que la terra a l'hivern va a càmera lenta i que a l'estiu va molt ràpid, i que tu t'hi has d'adaptar fortament. Això fa que ho relativitzis tot i que vegis que, en general, res no és gaire important. Per tant, no cal que visquis al límit en cada cosa que fas. ■

Plenitud vital, sense presses

"Tinc 44 anys iestic molt content", diu Eduard Costa, i transmet plenitud vital amb la mateixa senzillesa que es pot apreciar quan canta al capdavant del seu propi projecte artístic, L'Últim Indi. Va formar part d'Els Amics de les Arts entre el 2005 i la tardor del 2018, quan va anunciar que deixava el grup. Això vol dir que va formar part d'un dels projectes de més èxit del pop català durant una quarta part de la seva vida. El 2019 va publicar el primer disc de L'Últim Indi, titulat també així i amb la participació de Caim Riba en la producció. El seu segon disc, *Arrapat a tu*, confirma la solidesa de la seva proposta musical, que s'adapta bé als temps que corren: tot va creixent a poc a poc, com les verdures i hortalisses del seu hort, i ell no sembla enyorar les presses ni els èxits d'altres temps. Encara li queden dos divendres de concert amb sopar, aquest agost, als Banyes Tarridas. Un lloc ideal per escoltar l'Edu Costa al natural.

una civilització cau és perquè ha de ser així. Ha passat sempre: cauen civilitzacions i en neixen d'altres.

Canviant de tema: aquest és un disc molt variat en estils, en què fins i tot s'aproxima al 'soul' amb un tema cantant en anglès: 'Montserrat'.

A mi m'agrada molt la llibertat del músic. Per a mi és un gran regal que tindrà els músics: poder fer el que vulguis, amb el talent que t'envolta.

Podríem dir que ara se sent creativament més lliure que quan formava part d'Els Amics de les Arts?

És diferent. Quan estàs en un grup s'ha de debatre tot i cadascú hi té el seu rol. Ara, si tinc ganes de fer una cosa, la faig. Peròestic molt obert a qualsevol proposta que em facin en Pol i en Carlus.